

**ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ**

ΤΑΞΗ: Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΡΚΕΙΑΣ	Δειγματικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:	Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες	Δεν αντιστοιχούν σε κάθε δείκτη-αναφέρονται μόνο σε καινοτόμες προτάσεις
Ι. (Ανα)γνωρίζουν τα Ομηρικά Έπη ως την απαρχή/ιδρυτική πράξη της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας και του Δυτικού Πολιτισμού.	1.1 Κρίνουν και να αξιολογούν την Οδύσσεια, μαζί με την Ιλιάδα, ως κολοσσιαίο λογοτεχνικό επίτευγμα.	1.1. Ενσωμάτωση στην Οδύσσεια πάμπολλων στοιχείων του παραδοσιακού λαϊκού παραμυθιού -Απαρρίθμηση ιστοριών που εμπεριέχονται στην Οδύσσεια (π.χ. Ο Ξενιτεμένος που επιστρέφει και η φρόνιμη γυναίκα που τον καρτερά, ο θαλασσοδερμένος ναυτικός που περιφέρεται από τα κύματα και στο διάβα του συναντά τέρατα και σημεία, ο ανθρωποφάγος δράκος, ο άβγαλτος γιος που μεγαλώνει και γίνεται άξιος του πατέρα του, κ.α.) ως ο πυρήνας εκατοντάδων παραμυθικών παραλλαγών από όλα τα μέρη του κόσμου	

	1.2	Αντιλαμβάνονται ότι η Ιλιάδα και η Οδύσσεια είναι η κορύφωση μιας μακραίωνης, προφορικής παράδοσης.	1.2 Τί σημαίνει προφορική επική παράδοση; Με ποια έννοια τα έπη του Ομήρου μπορούν να θεωρούνται προφορικά ποιητικά δημιουργήματα; -Τί ονομάζουμε έπη; (ἔπω = λέγω, ἔπος = λόγος, διήγηση) - Προφορική διάδοση της επικής ποίησης από τους: - Αοιδούς (ἄδω = τραγουδώ) - Ραψωδούς (ῥάπτω + ᾠδή)	
	1.3	Να (ανα)γνωρίζουν τη συμβολή του Ομήρου και των Ομηρικών Επών στην εξέλιξη/δημιουργία/γέννηση όλων των κατοπινών αφηγήσεων και όλων των μεταγενέστερων λογοτεχνικών τους μορφών: - της λυρικής ποίησης - του θεάτρου (τόσο της τραγωδίας όσο και της κωμωδίας) - του μυθιστορήματος - της ιστοριογραφίας - της φιλοσοφίας		
	1.4	Κατανοούν τί εννοούμε με τον όρο «Ομηρικό Πρόβλημα».	1.4. Ερμηνευτική Προσέγγιση στα πιο κάτω ερωτήματα: -Ποιό είναι το γνήσιο κείμενο του Ομήρου;	

	1.5.	<p>Διακρίνουν τη δομή και το θέμα της Οδύσσειας και να εντοπίζουν τη λειτουργία και κομβική σημασία της κάθε ραψωδίας για την επίτευξη του νόστου.</p>	<p>-Ποιός ή ποιό το έγραψαν; -Ποιά είναι η ορθή ερμηνεία του; -Είναι ο άνθρωπος που η παράδοση αποκάλεσε Όμηρο ο ίδιος με τον ποιητή που έγραψε την Ιλιάδα και την Οδύσσεια;</p> <p>1.5 Η Οδύσσεια: -Χωρίζεται σε ραψωδίες (24) όσα και τα γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου (α – ω) -αφηγείται τις περιπέτειες και τα βάσανα που υπέστη ο Οδυσσεύς κατά την επιστροφή του (νόστος) από την Τροία στην πατρίδα του, την Ιθάκη - ραψωδία λ ως η κατάλληλη ευκαιρία μαθητών για εισαγωγή με μεγαλύτερη λεπτομέρεια στο Ομηρικό Πρόβλημα -ραψωδία ε ως σηματοδότης του τελευταίας φάσης του νόστου (αρχή του ταξιδιού της επιστροφής και της αποκατάστασης του Οδυσσέα όχι απλά στην πατρίδα του , αλλά και στη θέση του ως συζύγου και βασιλιά) -παρουσίαση ενός τύπου ήρωα, ο οποίος ξεπέρασε τα κάθε λογής εμπόδια των θεών και των</p>	
--	------	--	---	--

			ανθρώπων όχι τόσο με τη ρώμη των χεριών του όσο με τη δύναμη του μυαλού του.	
II. Εξοικειωθούν με το κείμενο σε σχέση με το περιεχόμενο και τα στοιχεία της τεχνικής του Ομήρου.	1.1	Παρακολουθούν την υπόθεση του έπους.	<p>1.1 Περιγραφή του δεκαετή αγώνα του Οδυσσέα για τον νόστο, την επιστροφή δηλαδή του ήρωα στην πατρίδα του Ιθάκη μετά τον Τρωικό Πόλεμο</p> <ul style="list-style-type: none"> -Εντοπισμός του περίπλοκου τρόπου οργάνωσης της υπόθεσης της Οδύσσειας -αρχή μετά την ολοκλήρωση των περιπλανήσεων του ήρωα -εξιστόρηση των περιπετειών του ήρωα μετά την ολοκλήρωση του ενός τρίτου του ποιήματος (ι-μ) -καθορισμός από τον ποιητή των δύο ζωνών δράσης του επικού ήρωα από την αρχή, σε χώρους: <ul style="list-style-type: none"> α. Του ποιητικού παρόντος (Ιθάκη – Ωγυγία-Σχερία-Ιθάκη: ε-θ, ν-ω) β. Του αφηγηματικού – μυθολογικού παρελθόντος (Κίκονες 	

	<p>1.2</p> <p>1.3.</p>	<p>Προσεγγίζουν την εξέλιξη της ιστορίας βάση των διαφόρων αφηγηματικών τεχνικών του Ομήρου.</p> <p>Κατανοούν την οικονομημένη οργάνωση της αφηγηματικής πλοκής.</p>	<p>ως την Ωγυγία: Απόλογοι, ι-μ) -Βίωμα του χρόνου στην Οδύσσεια και ο τρόπος αντίληψής του από χαρακτήρες ανθρώπινους και θεϊκούς σε συνάρτηση με το χώρο, ως σημαντική παράμετρος κατανόησης της Οδύσσειας.</p> <p>1.2 Στοιχεία Τεχνικής Ομήρου: -Περιγραφές (π.χ. έμφαση στις λεπτομέρειες στη χ) -προϊδεασμός -προοικονομία -ενανθρώπιση –επιφάνεια -παρομοιώσεις -επιβράδυνση -ανθρωπομορφισμός -τυπικά επίθετα (π.χ. πολύτλας, πολύτροπος, πολύμητις) -αναγνώριση -τραγική ειρωνεία</p> <p>1.3 Λειτουργικός ρόλος των διαφόρων μερών και σκηνών: -Το προοίμιο: Ο ρόλος και τα τυπικά του στοιχεία: - Λειτουργία προοιμίου ως το κομμάτι για την χάραξη του</p>	
--	------------------------	--	--	--

			<p>δρόμου της κατοπινής αφήγησης</p> <ul style="list-style-type: none"> - επίκληση στη Μούσα για την επικύρωση της αυθεντίας του ποιητή και για την εγγύηση της αλήθειας του άσματος του -πρώτη παρουσίαση του κεντρικού ήρωα -αναφορά στους συντρόφους του Οδυσσέα και στον τρόπο του χαμού τους (σε μικρογραφία το <i>leitmotiv</i> Οδύσσειας: ο άνθρωπος πληρώνει για τη δική του απερισκεψία και τα λάθη του) -κλείσιμο προοιμίου (νέα επίκληση στη Μούσα, ταύτιση ποιητή με το ακροατήριό του) - αφηγηματική τεχνική <i>in media res</i> (αφήγηση από το κρισιμότερο σημείο της πλοκής του έργου και ένταξη προηγούμενων γεγονότων στην πορεία με αναδρομή στο παρελθόν) -Σκηνή συνάντησης Οδυσσέα με Αντίκλεια (λ. Νέκυια) και Πηνελόπη (ψ, κορύφωση έπους: ουσιαστική πραγμάτωση έπους, 	
--	--	--	--	--

	1.4	<p>Διακρίνουν και να εντοπίζουν όρους κλειδιά στο κείμενο και του ρόλου τους ως αποδικωποιητές του νοήματος του περιεχομένου στο οποίο βρίσκονται τοποθετημένοι και σε σχέση με τα συφραζόμενά τους/άλλους όρους (π.χ. θεούς) με την ίδια σημασιολογική συνάφεια.</p>	<p>συμπύκνωση ουσίας ολόκληρης της Οδύσσειας)</p> <p>1.4 Ορισμός και ανάλυση του πολύπλευρου χαρακτήρα του όρου δαίμων και της χρήσης του ως μεθοδολογικού εργαλείου για την απωδικοποίηση της φύσης και των ενεργειών άλλων βασικών εννοιών του έπους (π.χ. των θεών, κάποιου συγκεκριμένου θεού, της μοίρας, κάποιας αόρατης δύναμης, συγκεκριμένων θνητών, το είδος της συμπεριφοράς των θεών/ ή και άλλων υπερφυσικών δυνάμεων απέναντι στους θνητούς, σύγκριση της συμπεριφοράς κάποιων συγκεκριμένων θνητών με αυτή των θεών ή κάποιας ακατανόητης και αόρατης υπερφυσικής δύναμης πέραν των θεών) βάση της εννοιολογικής συνάφειάς τους με τον όρο δαίμων.</p>	
--	-----	---	---	--

<p>III. Εκτιμούν τη δεξιοτεχνία του επικού ποιητή στη διαγραφή του ήθους των ηρώων του, στην εξέλιξη της αφηγηματικής πλοκής.</p>	<p>1.1</p>	<p>Διακρίνουν και να εντοπίζουν στο κείμενο τα στοιχεία της άτης, της, ύβρης, της νέμεσης, της τίσης και να αιτιολογούν το είδος των πράξεων και το το ήθος των δρώντων προσώπων.</p>	<p>1.1 Ορισμός των εννοιών της άτης, της ύβρης, της νέμεσης, της τίσης -Εντοπισμός των εννοιών σε διάφορα ενδεικτικά χωρία του έπους -Παρακολούθηση της πορείας του Οδυσσέα κατά την εξέλιξη της ιστορίας του έπους, των βασάνων και των περιπλανήσεών του κατά τη διάρκεια του νόστου του ως αποτέλεσμα της υβριστικής συμπεριφοράς του και της τιμωρίας του από τον θεό Ποσειδώνα</p>	
<p>IV. Γνωρίζουν και να κατανοούν τη συμπεριφορά των κυριότερων προσώπων του έπους (θνητών, θεών) με βάση το ήθος, την αλλαγή στη συμπεριφορά τους, τις πνευματικές και σωματικές τους ικανότητες, την τραγικότητα, τις ενέργειές τους όπως</p>	<p>1.1</p>	<p>Εντοπίζουν και να αιτιολογούν τις σκέψεις, την αλλαγή στη συμπεριφορά, τη στάση που τηρούν και την ψυχολογική κατάσταση των κύριων προσώπων του έπους, όπως επίσης και τις ιδιαίτερες πνευματικές και σωματικές τους ικανότητες με τρόπο που να βιώνουν τη συναισθηματική ένταση της σκηνης.</p>	<p>1.1 Μελέτη και σκιαγράφηση της προσωπικότητας: -Τηλέμαχου (ψυχολογική κατάσταση, στάση που τηρεί, αλλαγή στη συμπεριφορά του) -Μνηστήρων (η συμπεριφορά τους ως αιτία της καταστροφής τους (σύγκριση με συντρόφους του Οδυσσέα και Αγαμέμνονα στη λ)) -Οι θεϊκοί χαρακτήρες (η επική τριάδα όπως παρουσιάζεται στην α: Δίας, Αθηνά, Ποσειδώνας</p>	

<p>αυτές διαγράφονται στην Ομηρική Εποχή.</p>	<p>1.2</p>	<p>Εντοπίζουν τα στοιχεία που συνθέτουν το μοντέλο του επικού ηρωϊσμού σε συνάρτηση με τον αξιακό κώδικα που περιβάλλει την εποχή που γράφτηκε το έπος της Οδύσσειας.</p>	<p>-Λαέρτης (εξωτερική εμφάνιση, εσωτερική μεταβολή, ανάκτηση ηρωικών χαρακτηριστικών) -Πηνελόπη (σεμνότητα, τραγικότητα, μεγαλοπρέπεια. Σύγκριση με άλλες γυναίκες: Καλυψώ, Κίρκη, Ναυσικά, Ελένη, Κλυταιμνήστρα) -Αντίκλεια (γλυκύτητα, τραγικότητα, οδύνη)</p> <p>1.2 Ο Οδυσσεάς:</p> <ul style="list-style-type: none"> -μοντέλο επικού ηρωϊσμού, πολύτλας, πολύτροπος, πολύμητις -οι ιδιαίτερες σωματικές και πνευματικές του ικανότητες ως καταλυτικά στοιχεία της επιτυχίας του και ως στοιχεία που καθιστούν τον ήρωα μοναδικό <p>-Εντοπισμός επιθέτων που ταυτίζονται με τα βασικά χαρακτηριστικά και το ήθος των κυριότερων προσώπων του έπους</p>	
<p>V. Κατανοούν τις αντιλήψεις, τον αξιακό κώδικα του πολιτισμού της Ομηρικής Εποχής και</p>	<p>1.1</p>	<p>Επισημαίνουν αξίες και αντιλήψεις του αρχαιοελληνικού πολιτισμού.</p>	<p>1.1 Ο ρόλος των θεών και της μοίρας στην αποκατάσταση της ηθικής τάξης Πίστη στους θεούς και τους χρησμούς</p>	

<p>να αντιλαμβάνονται τα διαχρονικά παιδευτικά μηνύματα του έπους και τον συσχετισμό τους με τα προβλήματα της δικής τους εποχής και του σύγχρονου ανθρώπου, τα οποία αποτελούν οικουμενικά προβλήματα του ανθρώπου.</p>	<p>1.2</p> <p>1.3</p>	<p>Εντοπίζουν και να προσεγγίζουν κριτικά τα μεγάλα θέματα του έπους και να παραλληλίζουν τα δρώμενα του έργου με τη σύγχρονη εποχή.</p> <p>Εντοπίζουν τα διαχρονικά και οικουμενικά προβλήματα του ανθρώπου και του τρόπου αντιμετώπισής τους.</p>	<p>-επιπτώσεις σύγκρουσης μεταξύ του κόσμου των θεών και του κόσμου των ανθρώπων</p> <p>-τραγικότητα ανθρώπου</p> <p>1.2 Ορισμός μεγαθεμάτων:</p> <p>-πόλεμος – νόστος – οίκος (ψ)</p> <p>- η κεντρική θέση του οίκου στον κόσμο της Οδύσσειας και η στήριξη του από θεούς και ανθρώπους</p> <p>-η πολιτική κατάσταση στον οίκο του Οδυσσέα: διασάλευση της τάξης (σε αντίθεση ε την αρμονία στον οίκο του Αλκίνοου)</p> <p>-ο ρόλος της γυναίκας ως δύναμης διαφορούμενης: άλλοτε καταστροφική και άλλοτε σωτήρια για τον οίκον (Ελένη, Πηνελόπη)</p> <p>-ο νόστος: τελικό ζητούμενο η ειρηνική ζωή και ο ήρεμος θάνατος στο πλαίσιο του οίκου</p> <p>-ο ρόλος των θεών</p> <p>1.3 Η ευθύνη του ανθρώπου για τις πράξεις του σε συνδυασμό με τη Δίκη (ο νόστος του Οδυσσέα δεν χαρίζεται. Είναι άθλος του μυαλού και της ψυχής του, αλλά και πράξη αποκατάστασης της δικαιοσύνης)</p>	
--	-----------------------	---	--	--

			<ul style="list-style-type: none">-Προβληματισμοί περί θανάτου- Η εκλογίκευση της έννοιας του θανάτου και οι Ομηρικές αντιλήψεις περί ψυχής- Η κατάφαση της ζωής έναντι του θανάτου (Αχιλλέας, λ)-Ο άνθρωπος ικανός για την ανατροπή της άσχημής του μοίρας και υπεύθυνος για τη δική του σωτηρία	
--	--	--	--	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΙΑ, ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ

ΤΑΞΗ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Δειγματικές Δραστηριότητες
	Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες	Δεν αντιστοιχούν σε κάθε δείκτη-αναφέρονται μόνο σε καινοτόμες προτάσεις
<p>Ι. Οι μαθητές και οι μαθήτριες πρέπει να αποκτήσουν βασικές γνώσεις για τα ομηρικά έπη και να τα απολαμβάνουν αισθητικά ως λογοτεχνικά έργα.</p>	<p>1.1 Γνωρίζουν τη σημασία και την προέλευση του όρου «έπος».</p> <p>1.2 Εκτιμούν τη θέση και την αξία των επών Ιλιάδα και Οδύσσεια για την ελληνική και ευρωπαϊκή λογοτεχνία.</p> <p>1.3 Γνωρίζουν ποιος είναι ο ποιητής της Ιλιάδας και της Οδύσσειας.</p>	<p>1.1. Ο όρος «έπος» (και επική ποίηση) από τον αόριστο του είπον –είπα, σημαίνει λόγος και κατ' επέκταση εκτενές διηγηματικό ποίημα, που εξυμνεί «κλέα ἀνδρῶν».</p> <p>1.2. Η σημασία της Ιλιάδας και της Οδύσσειας ως αφετηρία της αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας και ως τα αρχαιότερα ποιήματα της Ευρώπης, για τις αξίες, αρχές, προβληματισμούς, που εκφράζουν.</p> <p>1.3. Το ομηρικό ζήτημα. Η αρχαιότητα ονομάζει τον Όμηρο ποιητή της Ιλιάδας και της Οδύσσειας, όμως είναι άγνωστη η καταγωγή και ο βίος του.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δραματοποίηση σκηνών. • Δημιουργική γραφή - συνέχιση σκηνών με βάση τις γνώσεις για τους χαρακτήρες και τις καταστάσεις. • Επικαιροποίηση θεμάτων (πόλεμος – ειρήνη, ιδανικά – αξίες διαφόρων εποχών και πολιτισμών). • Τι θα έκανες αν ήσουν στη θέση του/της....(π.χ. η Θέτιδα, που στέλνει τον γιο της στον θάνατο, η

	1.4	Κατανοούν τον τρόπο σύνθεσης της <i>Ιλιάδας</i> και της <i>Οδύσσειας</i> .	<p>1.4 -Προφορική σύνθεση γύρω στα μέσα του 8^{ου} αιώνα π.Χ. -Στοιχεία προφορικής ποίησης στα έπη. (κοινά στοιχεία με τα δημοτικά τραγούδια, π.χ. διάλογος με επανάληψη λόγων, νόμος των τριών, άστοχα ερωτήματα). - Καταγραφή γύρω στα μέσα του 6^{ου} αιώνα π.Χ. από τον Πεισίστρατο. -Ο χωρισμός σε ραψωδίες.</p>	<p>Ανδρομάχη, που χάνει τον σύζυγό της, ο Έκτορας που επιλέγει το κλέος). Θα μπορούσε ο ήρωας να πράξει αλλιώς; Με βάση τις γνώσεις για τα πρόσωπα, τότε δεν θα ήταν αυτός που είναι.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύγκριση ηρώων της <i>Ιλιάδας</i> με άλλες προσωπικότητες της λογοτεχνίας ή της ιστορίας, που βρέθηκαν σε παρόμοιες καταστάσεις. • Ολοκληρωμένη παρουσίαση χαρακτήρων μέσα από τα στοιχεία που δίνει η <i>Ιλιάδα</i> και η <i>Οδύσσεια</i> (π.χ. Οδυσσεύς, Ελένη). • Αντιπαραβολή αξιών, καταστάσεων, κοινωνικών δομών του ομηρικού
	1.5	Κατανοούν την προϊστορία της δημιουργίας και τη λειτουργία των επών.	<p>1.5 -Στήριξη των επών στην προφορική ποίηση της αρχαϊκής εποχής. -Δημιουργία στα ανάκτορα βασιλέων. -Σκοπός η τιμή των προγόνων και η εξύμνηση των ηρωικών πράξεών τους. -Φορείς των επών (αοιδοί, ραψωδοί) -Η γλώσσα των επών.</p>	
	1.6	Κατανοούν τι είναι ο Ομηρικός κύκλος και το περιεχόμενό του και να εκτιμούν τη λογοτεχνική ανωτερότητα των ομηρικών επών.	<p>1.6 Αναφορά σε κείμενα μεταγενέστερων ποιητών, που καλύπτουν όσα παραλείπει ο Όμηρος.</p>	
		Παρακολουθήσουν την εξέλιξη της πλοκής μέσα στις	1.1. Ανάλυση στίχων από	

<p>II. Οι μαθητές και οι μαθήτριες να γνωρίζουν το περιεχόμενο της Ιλιάδας και τις κυριότερες αφηγηματικές τεχνικές και εκφραστικά μέσα του Ομήρου.</p>	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.4</p>	<p>24 ραψωδίες.</p> <p>Τοποθετήσουν την πλοκή της Ιλιάδας στη χρονική διάρκεια των γεγονότων, που εξιστορούνται.</p> <p>Κατανοήσουν ότι ο χρόνος δεν κινείται πάντοτε γραμμικά ούτε με τον ίδιο ρυθμό.</p> <p>Γνωρίσουν και να αναγνωρίζουν τα κυριότερα εκφραστικά μέσα και τη σημασία τους για το έπος και για τη λογοτεχνία γενικότερα.</p>	<p>μετάφραση και παρακολούθηση της πλοκής στις ραψωδίες που προσφέρονται σε περίληψη.</p> <p>1.2 Διάκριση της χρονικής διάρκειας του Τρωικού πολέμου από τη χρονική διάρκεια της πλοκής της Ιλιάδας.</p> <p>1.3. -σημεία με αναδρομές στο παρελθόν - σημεία με προοικονομία/ προϋδεασμό για το μέλλον. -σημεία με επιβράδυνση (εντοπισμός σημείων της διήγησης, που είναι έντονα φορτισμένα, στα οποία η διήγηση καθυστερεί με την παρεμβολή άλλων σχετικών θεμάτων).</p> <p>1.4 Οι ομηρικές παρομοιώσεις, η δομή και η λειτουργία τους (τι παρομοιάζεται με τι και για ποιο σκοπό) π.χ. οι γενιές των ανθρώπων με τα φύλλα τονίζουν το εφήμερο της ύπαρξης π.χ. η συμπλοκή άγριων ζώων με τη σύγκρουση ηρώων τονίζει τη σφοδρότητα της σύγκρουσης - Η παρεμβολή παρομοιώσεων ελαφρύνει το φορτισμένο κλίμα,</p>	<p>κόσμου και της σύγχρονης εποχής.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συγκέντρωση όλων των γυναικείων μορφών (θεών και ανθρώπων) και μελέτη της παρουσίας και του ρόλου των γυναικών στην Ιλιάδα). • Σύγκριση των θεϊκών παρεμβάσεων της Οδύσσειας και της Ιλιάδας (πότε οι θεοί εξυπηρετούν το δίκαιο και πότε εξαπατούν). • Έρευνα: τα ομηρικά έπη ως έμπνευση για καλλιτεχνική δημιουργία ανά τους αιώνες (ζωγραφική, γλυπτική, λογοτεχνία, κινηματογράφος).
--	---	--	---	---

	1.5	<p>Κατανοήσουν τη χρήση των τυπικών επιθέτων, να αναγνωρίζουν τα τυπικά επίθετα των πρωταγωνιστών της Ιλιάδας και να συνδέουν τη σημασία τους με το κάθε πρόσωπο. Επίσης</p>	<p>αλλά και αυξάνει την αγωνία (επιβράδυνση). - Παραδείγματα παρομοιώσεων στη νεοελληνική ποίηση / λογοτεχνία. -Σημεία με προσωποποίηση (η ψυχή του Πατρόκλου) -Σημεία με υπερβολή (στα λόγια του Έκτορα, που παρακινούν τον Πάρη να επιστρέψει στη μάχη) -Ο νόμος των τριών (Ραψωδία Α, λοιμός) -Άστοχα ερωτήματα στην αναζήτηση της Ανδρομάχης, Ραψωδία Ζ - Ο όρκος του αδυνάτου από τον Αχιλλέα στη συνέλευση των Αχαιών στη Ραψωδία Α. -Ευχή του αδυνάτου στα λόγια της Ελένης, που αισθάνεται τύψεις στη Ραψωδία Ζ και στα λόγια του Αχιλλέα που αισθάνεται τύψεις για τον θάνατο του Πατρόκλου στη Ραψωδία Σ).</p> <p>1.5 -Αχιλλέας, ο ασυναγώνιστος στο τρέξιμο - σύνδεση με το ωκύμορος, τρέχει γρήγορα προς τη μοίρα του ,είναι ολιγόζωος. -Έκτορας, ο κορυθαίολος, ο αρχιστράτηγος, ο στυλοβάτης της Τροίας.</p>	
--	-----	--	--	--

<p>III. Οι μαθητές και οι μαθήτριες να γνωρίζουν το περιεχόμενο και τη λειτουργία του προοιμίου.</p>	<p>1.1</p>	<p>να κατανοούν ότι η επανάληψη τονίζει τις ιδιότητες των προσώπων, αλλά και λειτουργεί ως μηχανισμός της προφορικής ποίησης.</p> <p>Εντοπίσουν τους στίχους του προοιμίου και να αναγνωρίσουν τα στοιχεία που περιλαμβάνει και τη σημασία τους για το έπος.</p>	<p>-Δίας, ο νεφελοσυνάχτης, ο πατέρας θεών και ανθρώπων, ο παντοδύναμος, αυτός που στέλνει τη βροχή – πηγή ζωής. -Αθηνά, τα μάτια λάμποντας, η θεά της σοφίας. -Θεές και βασίλισσες, λευκώλενες και καλλιπλόκαμες, στοιχεία ομορφιάς.</p> <p>1.1. -Ποιοι είναι οι στίχοι του προοιμίου. - Γιατί προτάσσεται το προοίμιο. - Γιατί ο ποιητής επικαλείται τη Μούσα. - Προσδιορισμός του θέματος (η μήνις και τα ολέθρια αποτελέσματά της). -Αναφορά στα πρόσωπα και στον ρόλο των θεών.</p>	
<p>IV. Οι μαθητές και οι μαθήτριες να γνωρίζουν τα τρία μεγάλα θέματα της Ιλιάδας, (α) τη</p>	<p>1.1</p>	<p>Κατανοούν ότι οι ήρωες αποφασίζουν και επιλέγουν με βάση τον ηρωικό κώδικα τιμής, που καθορίζει και τον θάνατό τους και γι' αυτό είναι τραγικοί.</p>	<p>1.1. – Το περιεχόμενο του ηρωικού κώδικα τιμής: <i>αιέν αριστεύειν</i>, τιμή εν ζωή (υλική υπόσταση τιμής το γέρας), κλέος μετά θάνατον. -Ο θάνατος του Αχιλλέα ως αναπόφευκτος από τη μοίρα του, αλλά και από τις επιλογές του, που βασίζονται στην προσήλωσή του στην τιμή και στα ακραία του συναισθήματα.</p>	

<p>σχέση ζωής και θανάτου, (β) τη σχέση πολέμου και κλέους, (γ) τη σχέση ηρώων και μη ηρώων, και τα κυριότερα πρόσωπα της Ιλιάδας.</p>		<p>Κατανοούν ότι ο πόλεμος στην Ιλιάδα παρουσιάζεται αντιφατικά, ως μέσο για απόκτηση κλέους για τον ήρωα και ως πηγή δυστυχίας.</p> <p>1.2</p> <p>Γνωρίζουν τι είναι επικός ήρωας και να κατανοούν ότι οι ήρωες ορίζονται με αναφορά σε άλλους χαρακτήρες, ανάλογους ή αντίθετους.</p> <p>1.3</p>	<p>- Ο θάνατος του Έκτορα ως προσωπική απόφαση, με βάση τον ηρωικό κώδικα αξιών, που δείχνει τη στάση ζωής, που αυτός ακολουθεί.</p> <p>1.2 -Ο Έκτορας, για να αποκτήσει την υστεροφημία, επιλέγει να χάσει τη ζωή με τα κακά επακόλουθα για τη σύζυγο, το παιδί και την πατρίδα του, ενώ θεωρητικά στη Ραψωδία Χ θα μπορούσε να βρει διέξοδο.</p> <p>- Ο Αχιλλέας, που επιδιώκει ένα ένδοξο θάνατο, κλαίει με τον Πρίαμο αναγνωρίζοντας τα κακά και τις απώλειες που φέρνει ο πόλεμος.</p> <p>1.3. Τρεις ομάδες προσώπων και τι αυτές εκπροσωπούν: (α) Αχιλλέας (άριστος των Αχαιών), Αγαμέμνονας (αρχηγός των στρατών), Έκτορας (υπερασπιστής Τροίας), οι τρεις μεγάλοι ήρωες, που ωθούν την πλοκή και καθορίζονται από την τιμή και την αιδώ και φτάνουν στα άκρα, όπως φαίνεται στην έριδα Αγαμέμνονα - Αχιλλέα (β) Φοίνικας, Νέστορας, Πρίαμος (παλαιοί πολεμιστές, γέροντες, πηγή σοφίας).</p>	
--	--	--	--	--

	1.4	<p>Γνωρίσουν την Ελένη, όπως παρουσιάζεται μέσα στην <i>Ιλιάδα</i>.</p>	<p>(γ) Γλαύκος, Διομήδης, Αίαντας (η μετρομένη, υγιής εκδοχή του ηρωικού ιδανικού). -Το επεισόδιο με τον Θερσίτη στη Ραψωδία Β, ως παρουσίαση του τύπου του αντιήρωα για έμμεσο ορισμό του ιλιαδικού ήρωα: Ο Θερσίτης αντιδρά και καταφέρεται κατά των αρχηγών, εκπροσωπεί τη μάζα και δεν ανήκει στην αριστοκρατική τάξη, σκόπιμα ο Όμηρος δεν αναφέρει την καταγωγή και τη γενιά του, το όνομα «Θερσίτης» είναι εύγλωπτο του κακού του χαρακτήρα, η άσχημη περιγραφή που προηγείται του λόγου του Θερσίτη προδιαθέτει για το ήθος του, μέσα από την τιμωρία του Θερσίτη φαίνεται η ταξική διάρθρωση της ιλιαδικής κοινωνίας, ο ρόλος του Οδυσσέα στην αντιμετώπιση του επεισοδίου.</p> <p>1.4. -Οι αρετές της Ελένης ως συζύγου - Αξιολόγηση των σχέσεών της με τον Έκτορα (εκτίμηση, προβολή ηρωικού ιδεώδους) και με τον Πάρη (απαξίωση, παρουσίαση αντίθετη προς το ηρωικό ιδεώδες). -Ο ρόλος, που θεωρεί η ίδια ότι διαδραματίζει στα κακά, που έφερε</p>	
--	-----	---	--	--

	1.5	<p>Κατανοήσουν τα κίνητρα της συμπεριφοράς και να βιώσουν τη συναισθηματική κατάσταση του ιερέα Χρύση και της Θέτιδας (και οι δύο γονείς, που μάχονται για τα παιδιά τους).</p>	<p>ο πόλεμος στους Τρώες. -Εμβάθυνση στη συναισθηματική κατάσταση της Ελένης, που βρίσκεται ανάμεσα σε Αχαιούς και Τρώες. -Έμμεση παρουσίαση της Ελένης στη Ραψωδία Γ - τειχοσκοπία.</p> <p>1.5 - Ο Χρύσης ως ιερέας του Απόλλωνα, που εκπληρώνει τα καθήκοντά του και ζητά ανταπόδοση από τον θεό. - Ο λόγος του Χρύση προς τον Αγαμέμνονα και η προσεκτική δομή που ακολουθεί, ώστε να πετύχει την επιστροφή της κόρης. - Οι συναντήσεις της Θέτιδας με τον Αχιλλέα (Ραψωδία Α και Σ), τόπος, σκοπός, ο ρόλος της ως μητέρας, η παρέμβαση της Θέτιδας υπέρ του Αχιλλέα στον Δία - τυπικά στοιχεία ικεσίας.</p>	
	1.6	<p>Γνωρίσουν τον Πρίαμο και τη σημασία της επίσκεψής του στη σκηνή του Αχιλλέα προς λύτρωση του νεκρού Έκτορα.</p>	<p>1.6.Ο Πρίαμος με την ιδιότητα του πατέρα, και όχι του βασιλιά, στη σκηνή του Αχιλλέα, όπου ο ανθρώπινος πόνος τους ενώνει.</p> <p>1.7. –Οι αρετές της Ανδρομάχης στη</p>	

<p>V. Οι μαθητές και οι μαθήτριες να κατανοήσουν τους δύο άξονες του Τρωικού πολέμου: (α) ατομικό κλέος ηρώων, (β) συλλογική εκστρατεία Ελλήνων για αποκατάσταση ντροπής, και τη στάση του Ομήρου προς τα δύο αντιμαχόμενα</p>	<p>1.7</p> <p>1.1</p>	<p>Γνωρίσουν την Ανδρομάχη και κατανοήσουν τη δεινή της θέση και τις αρετές της.</p> <p>Κατανοήσουν ότι ο Όμηρος είναι υπεράνω της διάκρισης Ελλήνων και Τρώων και ότι ο κοινός ηρωικός κώδικας ενώνει τους αντιμαχομένους, οι οποίοι μοιράζονται κοινό σύνολο αξιών.</p>	<p>Ραψωδία Ζ (αψεγάδιαστη σύζυγος), πώς αυτή στέκεται αντάξια στο ήθος του Έκτορα και αποδέχεται τη μοίρα της.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η αφοσίωση και η αγάπη του ζευγαριού. - Η προσευχή του Έκτορα για τον γιο του. <p>1.1. - Οι μονομαχίες Μενελάου – Πάρη, Διομήδη - Γλαύκου, Έκτορα - Πατρόκλου, Αχιλλέα - Έκτορα και πότε επικρατεί ο ατομικισμός ή ο πατριωτισμός.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Το έθιμο της ξενίας και των δώρων ως κοινή αξία Γλαύκου και Διομήδη. 	
---	-----------------------	---	---	--

		<p>του ήρωα, ούτε παραβαίνουν την ηθική του Ομήρου, σύμφωνα με την οποία επικρατεί το δίκαιο και η νίκη του ανώτερου.</p> <p>1.3 Γνωρίζουν και εντοπίζουν στο κείμενο τους τρόπους επέμβασης / εμφάνισης των θεών στους ανθρώπους.</p> <p>1.4 Εντοπίζουν σημεία αλληλεπίδρασης θεών και ανθρώπων και τα αποτελέσματα της αλληλεπίδρασης αυτής στην ανθρώπινη συμπεριφορά.</p>	<p>η Αθηνά σταματά τον Αχιλλέα από την επίθεση προς τον Αγαμέμνονα στη Ραψωδία Α και για τον ρόλο του Απόλλωνα στην εξόντωση του Πατρόκλου στη Ραψωδία Β).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ποιοι είναι οι θεοί προστάτες των Αχαιών και ποιοι των Τρώων. -Επέμβαση Απόλλωνα ως τιμωρία Αχαιών λόγω της προσβολής του ιερέα του Χρύση. - Ρόλος της βουλής του Δία για την πλοκή του έπους. <p>1.3. Ενανθρώπηση θεών (παρουσία με μορφή θνητού, γνωστού στους ήρωες, όταν οι ήρωες δεν γνωρίζουν ότι πρόκειται για θεό.)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Εμφάνιση θεού ορατή μόνο σε ένα ήρωα και αόρατη για τους άλλους. -Ο ρόλος του θεού – συμπαραστάτη σε αριστεία ήρωα, που εξυψώνει και δεν μειώνει τα κατορθώματά του (όλες οι αριστείες). <p>1.4. –Η σχέση ανταπόδοσης μεταξύ θεών και ανθρώπων (Ραψωδία Α Χρύσης –Απόλλων, Αχαιοί – Απόλλων (εξευμενισμός με εκατόμβη) Αχιλλέας – Αθηνά, αποτροπή αιματοχυσίας).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η ίδια σχέση παρατηρείται και μεταξύ Δία και κατώτερης θεάς 	
--	--	---	---	--

<p>VII. Οι μαθητές και οι μαθήτριες να αποκομίσουν αρχαιογνωστικές πληροφορίες για συγκεκριμένα θέματα της Ιλιάδας.</p>	<p>1.1</p> <p>1.2</p>	<p>Γνωρίσουν και να εντοπίζουν στο κείμενο τα στοιχεία της αριστείας και της ομηρικής μάχης.</p> <p>Αναγνωρίζουν και να εκτιμούν την αξία του θεσμού της ξενίας για τον ομηρικό κόσμο και τη σημασία της ανταλλαγής δώρων.</p>	<p>Θέτιδας στην ικεσία της Θέτιδας υπέρ του Αχιλλέα (υπενθύμιση στον Δία παλαιότερης ευεργεσίας για επίτευξη ανταλλάγματος).</p> <p>1.1. Όλες οι αριστείες, τα όπλα του ήρωα, μάχη γύρω από το νεκρό σώμα.</p> <p>1.2. Μονομαχία Γλαύκου - Διομήδη.</p>	
<p>VIII. Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να εκτιμούν τη λογοτεχνική προσωπικότητα του Ομήρου στα σημεία,</p>	<p>1.1</p>	<p>Γνωρίσουν, να κατανοήσουν και να αντιπαραβάλουν με άλλες (σημερινές ή άλλων πολιτισμών) τις φιλοσοφικές δοξασίες του ομηρικού κόσμου για τη ζωή και τον θάνατο.</p>	<p>1.1.- Μονομαχία Γλαύκου - Διομήδη στη Ραψωδία Ζ (οι ανθρώπινες γενιές παρομοιάζονται με τα εφήμερα φύλλα, ο κύκλος της ζωής)</p> <p>- Αποχαιρετισμός Έκτορα - Ανδρομάχης στη Ραψωδία Ζ (η μοίρα του καθενός δεν έρχεται πριν την ώρα του)</p> <p>- Θάνατος Πατρόκλου στη Ραψωδία Π (η ψυχή αφήνει το σώμα και πηγαίνει στον Άδη).</p>	

<p>όπου αυτός προβληματίζεται με φιλοσοφική διάθεση για το διαχρονικό θέμα του αναπόφευκτου θανάτου.</p>		<p>Κατανοήσουν ότι ο τρόπος υπέρβασης του θανάτου για τους ομηρικούς ήρωες και η μετουσίωσή του σε ορμή για ζωή είναι η επιδίωξη του κλέους και της υστεροφημίας.</p>	<p>2.2. Ερμηνεία του θανάτου του Αχιλλέα και του Έκτορα ως επιλογής για κατάκτηση του μετά θάνατον κλέους, επιλογής που καθορίζεται από τον ηρωικό κώδικα τιμής, που ακολουθούν και στη ζωή.</p>	
<p>ΙΧ. Συνολική αποτίμηση του «ταξιδιού», που διανύει ο χαρακτήρας του Αχιλλέα από την αρχή του έπους μέχρι το τέλος.</p>	<p>1.1</p>	<p>Κατανοήσουν ότι οι πράξεις του Αχιλλέα και η πλοκή του έπους καθορίζονται στην αρχή από την μήνιν και αργότερα από τη φιλία.</p>	<p>1.1. -Έρις Αχιλλέα - Αγαμέμνονα, επιδίωξη υλικής υπόστασης τιμής (γέρας), συνέπειες της μήνιος, αδράνεια Αχιλλέα. -Μήνις Αχιλλέα εναντίον Έκτορα για θάνατο Πατρόκλου (ενοχές, ανάγκη για εκδίκηση, δράση, θάνατος). -Πόνος και θρήνος για χαμό Πατρόκλου, υπέρβαση ανθρώπινου μέτρου με κακοποίηση σώματος Έκτορα και εξανθρωπισμός Αχιλλέα με τη λύτρωση και τη βίωση του κοινού ανθρώπινου πόνου με τον Πρίαμο.</p>	

--	--	--	--	--

**ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΥΡΙΠΙΔΗ «ΕΛΕΝΗ»**

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Δειγματικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:	Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες	Δεν αντιστοιχούν σε κάθε δείκτη-αναφέρονται μόνο σε καινοτόμες προτάσεις
I. (Ανα)γνωρίζουν την τραγωδία ως γραμματειακό είδος της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας.	1.1 Εντάσσουν την τραγωδία στην ιστορική εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας.	1.1. «Επικοινωνία» με τα πνευματικά επιτεύγματα του αρχαίου ελληνικού κόσμου -Είδη και χαρακτηριστικά αρχαίου ελληνικού ποιητικού λόγου (έπος, λυρική ποίηση, δράμα) -Προέλευση δράματος (διθύραμβος) -Παράγοντες που συντέλεσαν στην ανάπτυξη του δράματος (π.χ. δημοκρατία, φιλοσοφικός λόγος, θρησκευτικές αντιλήψεις και δοξασίες κ.λπ.) -Είδη δραματικού λόγου (τραγωδία, κωμωδία, σατιρικό δράμα) -Σημαντικοί δραματικοί ποιητές της αρχαιότητας	

	1.2	Αντιλαμβάνονται ότι «η τραγωδία είναι παιδί της δημοκρατίας».	1.2 Ιστορικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο: -κοινωνικοπολιτική εξέλιξη του άστεως - δημοκρατικό πολίτευμα -πολιτική ελευθερία -πνευματική και καλλιτεχνική δημιουργία -τέχνη ρητορικής	
	1.3	Επεξηγούν τον όρο «τραγωδία».	1.3 Ορισμός και περιεχόμενο τραγωδίας -Ορισμός τραγωδίας κατά τον Αριστοτέλη -ο τραγικός ήρωας και ο κοινός άνθρωπος -τραγικότητα και τραγική πλοκή	
	1.4	Να κατανοήσουν τις διαφορές της δραματικής ποίησης από τα άλλα είδη του λόγου, τις ιδιαιτερότητες του θεατρικού έργου, τις δυνατότητες διαφορετικών σκηνικών ερμηνειών και παραστάσεων του ίδιου έργου.	1.4 Έπος, χορική και λυρική ποίηση -τέχνη της ρητορικής, της μουσικής, της όρχησης και της σκηνογραφίας -διαφορές τραγωδίας από τα άλλα είδη του λόγου	
	1.5	Διακρίνουν τη δομή και τα μέρη («κατὰ ποιὸν» και «κατὰ ποσὸν») της τραγωδίας.	1.5 Αυτοτέλεια μερών τραγωδίας (α) «κατὰ ποιὸν» μέρη τραγωδίας: -μύθος -ήθος	

			<ul style="list-style-type: none"> -λέξη -διάνοια -μελοποιία -όψη (β) «κατὰ ποσὸν»μέρη τραγωδίας: -διαλογικό μέρος (πρόλογος, επεισόδια, έξοδος) -χορικό μέρος (πάροδος, στάσιμα, κομμοί) 	
	1.5.1	Συγκρίνουν τα μέρη της τραγωδίας (θεατρική διάσταση) με τα μέρη και τη διάρθρωση των σύγχρονων θεατρικών έργων.	1.5.1 Αντιστοιχία μερών της τραγωδίας με τη δομή σύγχρονων θεατρικών έργων	
	1.6	Διακρίνουν τον ρόλο των συντελεστών της παράστασης μιας τραγωδίας (ποιητή, υποκριτών, χορού, χορηγού και θεατών).	1.6 Συντελεστές παράστασης τραγωδίας <ul style="list-style-type: none"> -πολιτειακοί και πολιτικοί συντελεστές -καλλιτεχνικοί συντελεστές (υποκριτές, χορός) -Χορηγός -κριτές -θεατές -θεατρικός χώρος 	
	1.7	Αναγνωρίζουν τους τρεις μεγάλους τραγικούς ποιητές της αρχαιότητας	1.7 Αισχύλος, Σοφοκλής, Ευριπίδης	
	1.8	Αναγνωρίζουν τη συμβολή του	1.8 Καινοτομίες Ευριπίδη	

		Ευριπίδη στην εξέλιξη της τραγωδίας	(αφηγηματικός πρόλογος, χρήση του «από μηχανής θεού» κ.λπ.)	
II. Εξοικειωθούν με το κείμενο σε σχέση με το περιεχόμενο και τη μορφή του (σύνθεση έργου, εκφραστικοί τρόποι κ.λπ.), ώστε να επιτυγχάνεται βιωματική συμμετοχή και δημιουργική συγκίνηση.	1.1	Γνωρίζουν τον μύθο και να κατανοούν την πλοκή του και τη διαφορετική εκδοχή του σχετικού με την Ελένη μύθου, ματαιότητα του πολέμου, επινοητικότητα με την οποία ο άνθρωπος ξεπερνά τα εμπόδια.	1.1. Μύθος Ελένης -ρόλος των θεών στη ζωή της ηρωίδας -ποιητική μετάπλαση του μύθου σε τραγωδία	
	1.2	Προσεγγίζουν ερμηνευτικά την τραγωδία με βάση τα βασικά στοιχεία του δράματος («κατὰ ποιόν» και «κατὰ ποσόν» μέρη).	1.2. (α) «κατὰ ποιόν» μέρη τραγωδίας: -βάση του μύθου και της πλοκής («καινή» - παραδοσιακή Ελένη, ήθος ηρώων μέσα από τα λόγια και τις ενέργειές τους -λέξη (περιγραφή, διάλογος, στιχομυθία, μονόλογος, διήγηση, ρητορικές ερωτήσεις, δικανική ορολογία, δραματική αφήγηση, επικλήσεις, μεταφορές, αντιθέσεις (είναι vs φαίνεσθαι, γνώση vs άγνοια), παρομοιώσεις, εικόνες, τραγική ειρωνεία, αποσιωπήσεις, δίσημα) -διάνοια (ιδεολογικές θέσεις και εκτιμήσεις, φιλοσοφικά –θεολογικά ερωτήματα) Ευριπίδης (από σκηνης φιλόσοφος) -μελοποιία (μουσική)	

	1.4	Αναζητούν στο κείμενο σκηνηκές οδηγίες.	-όψη (σκηνικό, προσωπεία, ενδυμασία) (β) «κατὰ ποσόν»μέρη τραγωδίας: -διαλογικό μέρος (πρόλογος, επεισόδια, έξοδος) -χορικό μέρος (πάροδος, στάσιμα)	
	1.5	Παρακολουθούν την εξέλιξη και δομή της τραγωδίας: περιπέτεια, αναγνώριση, λύση.	1.4 Κινήσεις ηθοποιών και χορού στη σκηνή, αλλαγές στη συναισθηματική κατάσταση, τόνος φωνής, κοστούμια, σκηνικά	
	1.6	Βιώνουν τη διαδικασία της κάθαρσης ως αισθητική απόλαυση αλλά και ως ηθική ικανοποίηση από την αποκατάσταση της ηθικής τάξης.	1.5 Έννοιες περιπέτειας, αναγνώρισης, λύσης - συναισθήματα θεατών με την εξέλιξη του μύθου	
III. Γνωρίζουν και να κατανοούν τη δράση και τη συμπεριφορά των κυριότερων προσώπων με βάση το ήθος, τη στάση ζωής, τις αντιλήψεις, τις ενέργειές τους.	1.1	Κρίνουν και να αιτιολογούν τις σκέψεις, τις ιδέες (διάνοια) και το ήθος των δρώντων προσώπων, καθώς και την ποιότητα του λόγου τους.	1.6 Γνώση αλήθειας -αποκατάσταση ηθικής τάξης -δραματική λειτουργία γνώσης και άγνοιας	
	1.1		1.1 Προσωπικότητα Ελένης, Μενέλαου, Τεύκρου και άλλων προσώπων μέσα από τα λόγια και τις πράξεις τους -Δομή του λόγου και των επιχειρημάτων των ηρώων, γνωμικά	

<p>IV. Εκτιμούν τη δεξιοτεχνία του ποιητή στην κατασκευή του δράματος, στη διαγραφή του ήθους των ηρώων του, στην πραγμάτωση του τραγικού.</p>	<p>1.1</p> <p>1.2</p>	<p>Διακρίνουν και να εντοπίζουν στο κείμενο τα στοιχεία της ύβρης, της άτης, της νέμεσης, του τραγικού, της τραγικής ειρωνείας και της από της τραγωδίας ηδονής.</p> <p>Εντοπίζουν τα στοιχεία που συνθέτουν την τραγικότητα της Ελένης συνδέοντάς την με την πλοκή της τραγωδίας, την περιπέτεια και την αναγνώριση.</p>	<p>1.1 Έννοιες της ύβρης, της άτης, της νέμεσης, του τραγικού, της τραγικής ειρωνείας, της κάθαρσης, της από της τραγωδίας ηδονής</p> <p>1.2 Τραγικότητα της Ελένης (περιπέτειες, συμφορές, δοκιμασίες) -Συναισθήματα ηρώων (διακύμανση συναισθημάτων)-συναισθήματα θεατών - Ήθος ηρώων -Παρέμβαση των θεών ως από μηχανής θεός (οι Διόσκουροι) μεταστροφή του ήθους- Κάθαρση</p>	
<p>V. Κατανοούν τις αξίες, αντιλήψεις, στάσεις ζωής του αρχαίου ελληνικού κόσμου και να αντιλαμβάνονται τα διαχρονικά παιδευτικά μηνύματα της τραγωδίας και την ανταπόκρισή τους σε αιώνια υπαρξιακά προβλήματα του ανθρώπου.</p>	<p>1.1</p> <p>1.2</p>	<p>Επισημαίνουν αξίες και αντιλήψεις του αρχαιοελληνικού πολιτισμού.</p> <p>Παραλληλίζουν τα δρώμενα του</p>	<p>1.1. Σκεπτικισμός, θεολογία του Ευριπίδη -Αμφισβήτηση της παραδοσιακής αντίληψης των ανθρώπων σχετικά με τους θεούς -Σύγκρουση μεταξύ του κόσμου των θεών και του κόσμου των ανθρώπων - Αντιηρωική διάσταση του πολέμου κατά τον Ευριπίδη (απώλειες, ματαιότητα του πολέμου, ολέθριες συνέπειες)</p> <p>1.2 Ήθος ηρώων</p>	

	1.3	<p>έργου με τη σύγχρονη εποχή.</p> <p>Εντοπίζουν τα διαχρονικά και οικουμενικά προβλήματα του ανθρώπου και τους τρόπους αντιμετώπισής τους.</p>	<p>-Προβληματισμοί θρησκευτικού περιεχομένου</p> <p>1.3 Ολόπλευρη μελέτη του ανθρώπου ως δρώντος ατόμου και πολίτη</p> <p>-πρόβλημα ελευθερίας του ανθρώπου, της Ανάγκης και της Μοίρας</p>	
	1.4	<p>Διαπιστώνουν τις επιδράσεις που άσκησε το αρχαίο ελληνικό δράμα σε μεταγενέστερους δραματογράφους, αξιοποιώντας κατάλληλα παράλληλα κείμενα.</p>	<p>1.4 Έργα με πρότυπο την Ελένη του Ευριπίδη</p> <p>-διαχρονικότητα μύθου</p> <p>-μορφωτική και παιδευτική αξία της <i>Ελένης του Ευριπίδη</i></p>	